

FN-förbundet
UNA SWEDEN

QUIZ

OM FN OCH KLIMATFÖRÄNDRINGAR

INSTRUKTIONER

Lär dig om klimatförändringar och FN:s klimatarbete genom ett quiz. Facit finns på sista sidan och där kan du också läsa mer om varje fråga.

Quizet går att genomföra individuellt eller i grupp.

Tid: 15-20 minuter.

FRÅGA 1

Den globala uppvärmningen innebär allvarliga konsekvenser för vår planet.

Vilka av följande alternativ är en sådan konsekvens? *Fler svar än ett kan vara rätt!*

- a. När temperaturen i världen stiger ökar den farliga UV-strålningen.
- b. När temperaturen i haven ökar leder det till havsförsurning och att korallrev och havets ekosystem skadas.
- c. Uppvärmningen är ett hot mot matproduktion och tillgången till vatten.

FRÅGA 2

Vilka tre länder släpper ut mest växthusgaser i världen, räknat i total mängd per land?

- a. Kina, USA och Indien
- b. Tyskland, Brasilien och Frankrike
- c. Qatar, Bangladesh och Saudiarabien

FRÅGA 3

Vad är huvudmålet med Parisavtalet från 2015?

- a. Att alla länder ska införa en koldioxidskatt som är lika hög i hela världen senast år 2030.
- b. Att stoppa användningen av fossila bränslen till år 2030.
- c. Att begränsa den globala uppvärmningen till väl under 2° C.

FRÅGA 4

Vad är greenwashing?

- a. Att tvätta kläder och andra textilier för hand.
- b. Att företag presenterar sig och/eller sina produkter som mer miljövänliga än de egentligen är.
- c. En hållbar metod för att rena vatten med hjälp av växter.

FRÅGA 5

Vad är syftet med FN:s gröna klimatfond?

- a. Att hjälpa utvecklingsländer att begränsa deras klimatavtryck och anpassning till följderna av den globala uppvärmningen
- b. Att finansiera Europas omställning till användning av icke fossila bränslen.
- c. Att finansiera omhändertagande av utrotningshotade djur.

FRÅGA 6

Många länder kämpar för klimaträttvisa. Vad innebär klimaträttvisa?

- a. Att de länder som bidragit mest till klimatkrisen också ska bära det största ansvaret för omställningen.
- b. Att alla världens domstolar ska vara klimatneutrala.
- c. Att det ska vara ett rättvist klimat i hela världen, länder med kallt klimat ska få mer sol och värme.

FRÅGA 7

Alla medlemmar i UNFCCC (FN:s klimatkonvention) möts årligen. Vad kallas det årliga mötet?

- a. Conference of the Parties (COP)
- b. The Environment Meeting (TEM)
- c. Meeting for the Environment (MFE)

FRÅGA 8

Vad är UNEP (United Nations Environment Programme)?

- a. Ett FN-organ som arbetar med att göra städer trevligare att bo i.
- b. FN:s organ som samordnar FN:s klimatarbete.
- c. En universitetsutbildning för miljöexperter.

FRÅGA 9

Kolsänkor bidrar till att minska mängden växthusgaser i atmosfären genom att de tar upp mer koldioxid än vad de släpper ut. Vad är inte ett exempel på en kolsänka?

- a. Hav
- b. Skogar
- c. Bergskedjor

FRÅGA 10

Vilken sektor stod för den största delen av utsläppen i Sverige under 2025?

- a. Energiproduktion
- b. Inrikes transporter
- c. Industri

FACIT

FRÅGA 1: b och c

Svar: Den globala uppvärmningen innebär en rad negativa konsekvenser för vår planet: avsmältning av glaciärer och höjda havsnivåer, mer intensiva och konsekventa extremväder såsom torka, extremheta, skyfall och stormar, vilka följs av naturkatastrofer som översvämningar och skogsbränder.

Klimatförändringarna påverkar människors liv och försörjningsmöjligheter, särskilt för de mest utsatta. Djur och natur hotas också i hög utsträckning, klimatförändringarna hotar viktiga arter och djurs livsmiljöer och förhöjda temperaturer hotar hela ekosystems överlevnad. Det är viktigt att komma ihåg att det inte är för sent att bromsa den globala uppvärmningen och dess konsekvenser.

FRÅGA 2: a

Svar: Kina, USA och Indien är de tre länder som står för störst utsläpp globalt i absoluta tal. Detta beror främst på deras stora ekonomier, industrier och energiproduktioner. Om man däremot mäter vilket land som släpper ut mest koldioxid per invånare, är det Qatar, Bahrain och Kuwait som släpper ut mest.

FRÅGA 3: c

Svar: Parisavtalet är ett globalt klimatavtal under FN:s klimatkonvention (UNFCCC) med det huvudsakliga målet att hålla den globala temperaturökningen till väl under 2° C och helst under 1,5° C, jämfört med förindustriella nivåer, eftersom det skulle minska riskerna och effekterna av klimatförändringarna.

FRÅGA 4: b

Svar: Greenwashing innebär att företag vilseleder allmänhet och konsumenter att tro att företag gör mer för klimatet än de i själva verket gör. Exempel på detta kan vara att ett företag presenterar en vara som miljövänlig och tillverkad av återvunnet material, men samtidigt utelämnar information om att varan tillverkats i en fabrik vars utsläpp förorenar luft och närliggande vattendrag. På så sätt säljer företaget sina varor och sig själva som miljövänliga när de i själva verket inte är det.

FRÅGA 5: a

Svar: FN:s gröna klimatfond grundades 2010 och spelar en viktig roll i utvecklingsländers arbete med att nå globala klimatmål. Klimatfonden stödjer åtgärder för att minska klimatavtryck och anpassa sig till åtgärder som annars skulle vara svårt att finansiera. Fonden prioriterar stöd till samhällen som är särskilt sårbara för klimatförändringar.

FRÅGA 6: a

Svar: Klimat och mänskliga rättigheter är tätt sammankopplade och trots att rika länder står för den största delen av utsläppen, är det utvecklingsländerna som drabbas hårdast av klimatkrisen. Klimaträttvisa innebär att de som bidragit mest till klimatkrisen bär det största ansvaret för omställningen, både genom att minska sina egna utsläpp, samt genom att stötta mer utsatta länder och grupper i arbetet.

FRÅGA 7: a

Svar: Alla länder som har skrivit under FN:s klimatkonvention (UNFCCC) möts på parternas konferens (Conference of the Parties, COP). Det är det årliga mötet där parterna beslutar och förhandlar om hur de ska leva upp till konventionen. Parisavtalet och Agenda 2030 kom till vid COP-mötet 2015.

FRÅGA 8: b

Svar: UNEP (United Nations Environmental Programme) är FN:s ledande globala organ för klimatarbete. Sedan det grundades 1972 har UNEP arbetat med att finna lösningar på klimatförändringar, förstörelse av natur och biologisk mångfald, samt föroreningar och avfall. UNEP har bland annat lett insatser för att motverka klimatförändringarna, skydda hotade arter, stoppa avskogning, reparera ozonskiktet och fasa ut giftiga blyhaltiga bränslen.

FRÅGA 9: c

Svar: Allt i vår omvärld som tar upp mer koldioxid än vad det släpper ut är en kolsänka. Skogar, hav och våtmarker är exempel på sådana platser, och de fyller en viktig funktion för att vi ska kunna minska andelen koldioxid i atmosfären och uppnå våra klimatmål.

FRÅGA 10: b

Svar: Under 2025 var inrikes transporter den sektor som släppte ut störst del av Sveriges totala utsläpp. Totalt sett minskade däremot utsläppen av växthusgaser i Sverige med ca 3% från 2024 till 2025. Sektorn med de näst största utsläppen var industrisektorn, och under de senaste 10 åren har dessa två sektorer turats om att vara den största utsläpparen.